

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 25Co/28/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117201587
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Koščo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117201587.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Košča a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Viery Zolňákovej v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtina 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, IČO: 37927795, proti žalovanému: N. K., T.: XX.X.XXXX, U. H. Š. C. XX, XXX XX Š. C., Š.. B. G., o zaplatenie 5.634,66 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 12Csp/20/2017-52 zo dňa 2.2.2018, jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch II. a III. a vec v rozsahu zrušenia mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom v I. výroku konanie v časti o zaplatenie 678,13 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 678,13 eur od 16.12.2016 do zaplatenia zastavil, v II. výroku žalobu zamietol a v III. výroku vyslovil, že žalovaný má vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania, o ktorých výške súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 144, § 145 ods. 1, 2, 3, § 146 ods. 1, § 191 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“); § 36 ods. 1, 2, § 43a ods. 1, § 43c ods. 1, 2, § 451 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“); § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. zákon o ochrane spotrebiteľa.

3. Vzhľadom na to, že v danej právnej veci došlo k späťvzatiu žaloby v časti premetu sporu, súd prvej inštancie v zmysle citovaných zákonných ustanovení konanie v tejto časti zastavil bez skúmania postoja žalovaného k späťvzatiu žaloby.

4. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázaný skutkový stav, že žalobca ako veriteľ a právnická osoba - podnikateľ, podnikajúci v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov a žalovaný ako fyzická osoba - nepodnikateľ uzatvorili dňa 10.11.2012 v písomnej forme zmluvu, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému revolvingový úver. Zo žiadosti o aktiváciu Bankomatky Quatro vyplynulo, že výška peňažnej pôžičky bola 2.400,- eur; celkové náklady žalovaného predstavovali sumu 1.293,01 eur; štandardná mesačná splátka 80,- eur, štandardná úroková sadzba 22,80 %, RPMN 26,07 %, celková čiastka, ktorú musel spotrebiteľ zaplatiť 3.693,01 Eur, priemerná hodnota RPMN 23,63 %, pričom táto žiadosť pod bodom 22. v časti označenej „vyhlásenia klienta“ uvádzala, že prijatím a schválením žiadosti zo strany banky sa táto žiadosť stáva zmluvou o vydaní a používaní platobnej kreditnej karty D. vydávanej v spolupráci s CFH, OP, cenník a potvrdzujúci list sú súčasťou tejto zmluvy. Súčasne súd prvej inštancie poukázal aj na čl. 2 bod 2 obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet, ktorý uvádza, že prijatím a schválením žiadosti zo strany banky za žiadosť stáva a

zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty D. vydávanej v spolupráci so správcom. Pokiaľ nie je v zmluve výslovne uvedené inak, zmluva sa stáva platnou a účinnou dňom jej podpísania zo strany banky, banka bez zbytočného odkladu informuje klienta o uzavretí zmluvy vydaním potvrdzujúceho listu o schválení žiadosti ak uzavretí zmluvy a zaslaním jedného vyhotovenia zmluvy, potvrdzujúci list je súčasťou zmluvy. Ako listinný dôkaz predložil žalobca súdu prvej inštancie vypovedanie a vyhlásenie predčasnej splatnosti dlžného zostatku zo dňa 7.2.2014 spolu s doručenkou, podľa ktorej prevzal žalovaný písomnosť dňa 14.2.2014. Podľa prehľadu splátok a úhrad žalovaný celkovo zaplatil sumu 800,- eur. Z výsluchu žalovaného súd prvej inštancie zistil, že žalovanému bolo domov doručené tlačivo s ponukou na uzatvorenie úveru, ktoré vypísal a podpísal. Uviedol, že pri poskytovaní úveru nebol žiadaný o informácie, či má pravidelný príjem, aké má vyživovacie povinnosti, prípadné výdavky, uviedol, že približne 8 až 9 mesiacov úver pravidelne splácali, následne v dôsledku zlej finančnej situácie neboli schopní splácať tento úver. Podľa zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorá bola uzatvorená medzi spoločnosťami X. a spoločnosťou žalobcu, bola pohľadávka voči žalovanému postúpená k 20.2.2017. Po posúdení zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie konštatoval, že v danej právnej veci je zrejmé, že nadobudnutie účinnosti zmluvy, ako stav, keď zo zmluvy, by pre jej strany vyplývali práva a povinnosti, viazané na odkladaciu podmienku, žalobca nepreukázal, že došlo k vydaniu potvrdzujúceho listu (pričom súd jeho predloženie žiadal). Z toho dôvodu ak sa na základe takejto zmluvy plnilo, je potrebné právny vzťah vyporiadať podľa predpisov o bezdôvodnom obohatení. Zo strany žalobcu išlo o plnenie bez právneho dôvodu v zmysle ustanovenia § 451 ods. 2 OZ. Súd prvej inštancie mal za to, že zo strany žalobcu nebolo preukázané doručenie potvrdzujúceho listu, je teda zrejmé, že pôvodný veriteľ D. poskytol finančné prostriedky žalovanému bez právneho dôvodu. Z predloženého výpisu karty mal súd prvej inštancie zároveň zistené, že finančné prostriedky žalovaný čerpal v čase od 24.11.2012, pričom k poslednému čerpaniu z jeho strany došlo dňa 29.9.2013. Vychádzajúc z posledného čerpania, ktoré sa uskutočnilo, je zrejmé, že subjektívna premlčacia lehota uplynula dňom 29.9.2015 a objektívna dňom 29.9.2016. Ak teda žaloba bola podaná až dňa 28.2.2017, bola podaná oneskorene a žalobou uplatnený nárok je tak v celom rozsahu premlčaný.

5. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 keď prijal záver, že žalobca v konaní bol neúspešný a preto nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému žiadne trovy zo spisu doposiaľ nevyplývajú, preto o výške trov konania rozhodovať nebolo potrebné.

6. Proti tomuto rozsudku v časti jeho II. a III. výroku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 4.956,53 eur, úrok z omeškania vo výške 8,00 % p.a. zo sumy 4.956,53 eur od 16.12.2016 do zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku a prizná žalobcovi náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia podľa pomeru úspechu v spore. V odvolaní namietal, že súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu uplynutia premlčacej doby pri nastolení režimu bezdôvodného obohatenia z dôvodu absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy. Odvolateľ má za to, že okrem nesprávneho právneho posúdenia premlčania nároku je nesprávne aj zistenie súdu prvej inštancie, že k vzniku zmluvného vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným nedošlo. Uviedol, že už zo samotného označenia „predschválený“ úverový rámec je zrejmé, že tento bol určený už v čase podania žiadosti o úver žalovaným so základnými parametrami úveru. K prijatiu žiadosti o úver žalovaného zo dňa 30.10.2012 došlo právnym predchodcom žalobcu dňa 10.12.2012 bez výhrad a dodatkov. Zmluvný vzťah založený úverovou zmluvou tak vznikol riadne a platne. Zo všeobecných obchodných podmienok (v bode 2) taktiež jasne vyplýva, že zmluva vzniká akceptáciou zo strany banky, a potvrdzovací list preto nie je dokladom preukazujúcim vznik zmluvy. Nakoľko úverová zmluva ako konsenzuálny kontrakt bola uzavretá riadne v písomnej forme, úver žalovaný čerpal, čo žalobca preukázal predloženým výpisom, pričom žalovaný túto skutočnosť ani nerozporoval a zmluvné strany sa riadili jej zmluvnými dojednaniami. Aj v záujme zachovania a naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov úverového vzťahu, nie je možné úverovú zmluvu označiť za absolútne neplatný právny úkon. Neexistuje zákonný dôvod pre označenie dotknutej úverovej zmluvy ako celku za absolútne neplatný právny úkon. Nakoľko právnym dôvodom zamietnutia žaloby je uplynutie premlčania, na ktoré súd prvej inštancie prihliadol ex offa v rozpore so zákonom, napadnuté rozhodnutie je tak podľa žalobcu v celom rozsahu nesprávne. Nakoľko úverová zmluva bola uzavretá platne, pričom právny predchodca žalobcu v súlade s čl. V bod 35 písm. a) Obchodných podmienok listom zo dňa 7.2.2014 vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku (z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovaného spočívajúcej v opakovanom neplatení povinných splátok v

stanovenej výške). Z uvedeného je zrejmé, že výpoveď zmluvy spolu s výzvou na zaplatenie dlžného zostatku bola žalovanému odoslaná dňa 7.2.2014 a lehota 10 dní na zaplatenie dlžného zostatku predčasne ukončeného zmluvného vzťahu, uplynula dňa 24.2.2014 (10 dní odo dňa doručenia výpovede žalovanému - žalovaný prevzal zásielku dňa 14.2.2014). Od 25.2.2014 je žalovaný v omeškaní s jeho uhradením. Premlčacia lehota pre zaplatenie celej sumy dlžného zostatku predčasne ukončeného zmluvného vzťahu podľa § 101 OZ začala plynúť dňa 20.7.2013 a žalovaná pohľadávka tak bola dňa 10.1.2017 uplatnená na súde v rámci plynutia 3-ročnej premlčacej doby. Žalobcom uplatnený nárok tak v čase začatia konania nebol premlčaný. Zároveň žalobca poukázal na skutočnosť, že v zmysle rozhodnutia Ústavného súdu zo dňa 7.2.2018 45b zákona č. 250/2007 Z.z. nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR.

7. Na základe doručenej výzvy súdu prvej inštancie sa žalovaný k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok ďalej len „C.s.p.“), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 C.s.p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 C.s.p., so zreteľom na jeho preskúmvacie oprávnenia dané týmito ustanoveniami, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konania a nove rozhodnutie. Vo výroku o čiastočnom zastavení konania, ktorý nebol dotknutý odvolaním, rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť.

9. Vzhľadom na odvolacie námietky žalobcu je rozhodnutie súdu prvej inštancie v podstatných okolnostiach, teda najmä v otázke posúdenia spotrebiteľského vzťahu medzi stranami sporu a od neho sa odvíjajúce posúdenie uplynutia premlčacej doby, nepreskúmateľné, pričom nepreskúmateľnosť rozhodnutia dosahuje intenzitu nesprávneho procesného postupu znemožňujúceho strane (v danom prípade žalobcovi), aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

10. Súd prvej inštancie založil argumentáciu o zamietnutí žaloby len na základe jediného dôvodu, ktorým bolo premlčanie uplatnenej pohľadávky, ku ktorému súd prvej inštancie prihliadal ex offa podľa v tom čase účinného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

11. K predmetnému ustanoveniu, z ktorého vychádzal aj súd prvej inštancie, však Ústavný súd Slovenskej republiky dňa 7.2.2018 vo veci PL. ÚS 11/2016 vyhlásil nález, podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Takéto ustanovenie, ktoré nie je v súlade s ústavou, stráca účinnosť dňom uverejnenia nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (čl. 125 ods. 3, ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky).

12. V čase vyhlásenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie bolo ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinné a súd bol povinný v prípade správneho právneho posúdenia veci toto ustanovenie aplikovať. Napriek tomu vyššie uvedený nález Ústavného súdu Slovenskej republiky treba vnímať tak, že ním bol vyhlásený od počiatku existujúci nesúlad napadnutého ustanovenia s Ústavou Slovenskej republiky. Nález ústavného súdu - okrem toho, že je právnym dôvodom neúčinnosti nesúladného ustanovenia zákona (ex nunc, od publikovania nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky) - predstavuje tiež interpretáciu dotknutých ustanovení ústavy (v tomto prípade čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) v tom zmysle, že ich treba vykladať inak, než ich vyložil zákonodarca pri prijímaní nesúladného ustanovenia zákona (v tomto prípade to znamená, že prihliadanie na premlčanie bez námietky strany je v rozpore s týmito ustanoveniami ústavy). Súdny sú pri rozhodovaní viazaný nielen zákonom, ale aj ústavou (čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Teda postup súdu prvej inštancie, ktorý v prejednávanej veci použil ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bol síce v súlade s vtedy účinným zákonom, avšak v rozpore s ústavou, konkrétne s ustanoveniami čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Takýto protiústavný postup (aj keď išlo o postup v zmysle zákona)

predstavuje porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné dať do pozornosti aj uznesenie (zjednocujúce stanovisko) pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11.10.2006, sp. zn. PLz. ÚS 1/06, kde bola riešená otázka okamihu hmotnoprávných účinkov nálezů ústavného súdu a kde ústavný súd okrem iného konštatoval, že hmotnoprávne účinky nálezů vo vzťahu ku konaniam, ktoré ešte neboli právoplatne skončené, nastávajú ex tunc, teda na ustanovenie zákona, ktoré bolo v nesúlade s ústavou, sa hľadí, akoby nebolo nikdy súčasťou právneho poriadku.

14. Uvedenú skutočnosť o nesprávnosti postupu súdu prvej inštancie v súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. priamo vo svojom odvolaní namietal aj žalobca. Pričom žalobca súčasne v odvolaní namietal aj fakt, že ním uplatnený nárok premlčaný nebol. Preto pokiaľ by súd prvej inštancie neaplikoval ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., bez vznesenia námietky premlčania druhou stranou by musel vec posúdiť de facto rovnako, ako keby k premlčaniu nedošlo - teda tak, ako tvrdil žalobca v odvolaní.

15. Aplikácia protiústavného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. súdom prvej inštancie v danej veci, predstavuje nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, preto aj keď súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie, tak toto vyhodnocoval len v rozsahu potrebnom pre zistenie premlčania.

16. Odvolací súd má tiež za to, že pred novým rozhodnutím súdu prvej inštancie v konaní ja potrebné nanovo vykonať dokazovanie k okolnostiam uzatvorenia zmluvy, ktoré namietal žalobca.

17. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 odsek 1 Ústavy SR a práva podľa článku 6 odsek 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany t.j. s uplatnením nárokov a ochranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd pritom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Pozri III. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 260/06).

18. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch II. a III. zrušil a vec v zmysle § 391 ods. 1, 2 C.s.p. vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie riadiť sa právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v tomto rozhodnutí, opätovne vec prejednať a rozhodnúť s tým, že sa vysporiada s odvolacími námietkami žalobcu a zohľadní skutočnosti uvádzané odvolacím súdom. Nové rozhodnutie je potrebné riadne a náležite odôvodniť v súlade s ust. § 220 ods. 2 C.s.p. tak, aby bolo presvedčivé.

20. Vzhľadom k tomu, že výrok o trovách konania pred súdom prvej inštancie je súvisiacim výrokom (§ 379 písm. a) C.s.p.), odvolací súd súčasne so zrušením výroku vo veci samej zrušil aj výrok o trovách konania. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie znova rozhodne o trovách prvoinštančného konania, ako aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).